10

БУТИ РОЗУМНИМ — ЦЕ КРУТО!

ПРОФЕСОР Кьєй

Справа в шапці

ЖЕЛОВІН

СКРИП-СІЛЬВАНІЯ

№10 (22) — жовтень 2016 р.
пізнавально-розважальний журнал
4820013150037 10

ЩО КОМУ ВЛАСТИВЕ

Людину із давнього племені ти, друже, вразив би навіть пластиковим стаканчиком. Бо пластик не трапляється у природі. А давні люди користувалися предметами, які виготовляли тільки з природних матеріалів: із каменю — молоток, із дерева — хату, із глини — посуд. А вже штучні, неприродні, матеріали сучасна людина створила сама, для зручності. Адже, скажімо, колесо у гумовій шині набагато зручніше від дерев'яного.

Будь-який матеріал має свої властивості, які враховують при використанні. Тобі ж не спаде на думку забивати цвях гумовим молотком, бо знаєш: для гуми властива пружність, а ходити у кришталевих черевичках можна лише у казці, бо кришталь — крихкий, тому легко б'ється. Матеріали, з яких зроблені ці кумедні роботи, ти бачиш щодня.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

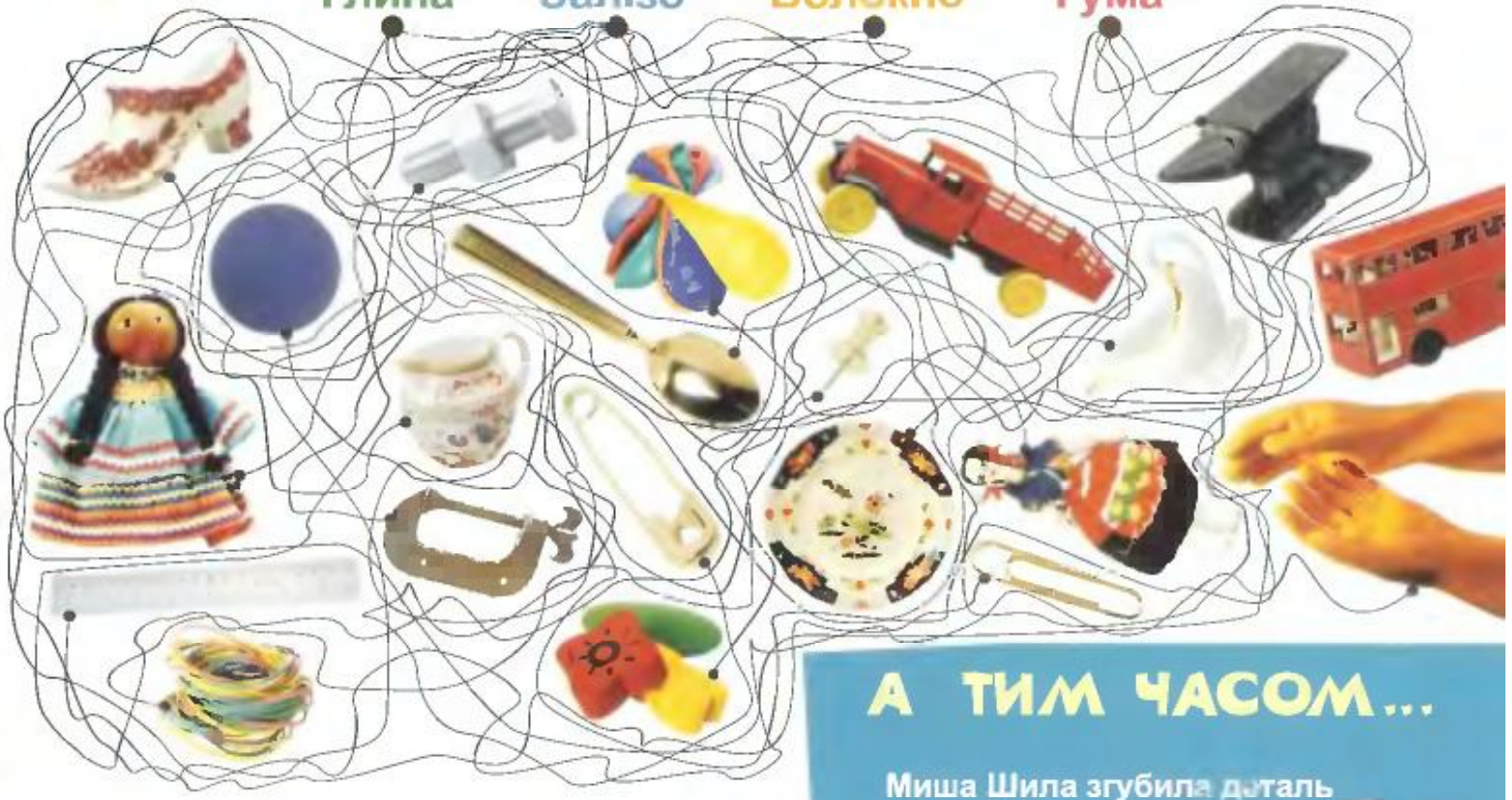

Давай разом допоможемо роботам більше дізнатися про матеріали, з яких вони зроблені.

А ТИМ ЧАСОМ...

Миша Шила згубила деталь від робота.

Знайди її у журналі.

ГЛИНА утворювалася тисячоліттями: сонце висушувало кам'яні породи, вітер вивітрював їх по крихітці, а потім цей пил із різних порід пресувався під землею. Здавна помічено: якщо до глини додати воду — вийде пластичне "тісто". Глина ввібрала "для тіста" воду і тепер не пропустить її нізащо. Бо глина вбирає воду тільки до певної межі.

ПЕРЕВІР САМ

Зліпи з глини невеличку чашечку.

Налий туди води.
Вона не просочиться крізь глину!

Щоб вироби з глини були міцнішими, їх обпалюють у печах (бо від високої температури глина стає твердою). Так утворюється кераміка. Керамічні вироби добре зберігають тепло — черепиця і цегла надійно "тримають" його у будинках.

Глина буває кольорова. З білої глини виготовляють особливий посуд — фарфоровий. А от голубою глиною обмащують шкіру для того, щоб вона стала пружною та гладенькою.

ВОЛОКНО — тонка довга нитка, з якої найчастіше тчуть тканини. Природні волокна "дають" рослини й тварини: шерстяні — із шерсті овець, бавовняні — з рослин бавовни, лляні — з льону, шовкові пряде гусінь шовкопряда. Є волокна, вироблені з дерева (целюлози), — це штучні волокна. А вже синтетичні волокна розробляють учені-хіміки: вони змішують хімічним способом речовини, утворені від виробництва нафти й вугілля. Кожне з волокон має свої властивості.

ПОМІРКУЙ САМ

Бавовняні волокна добре вбирають воду. Тому рушники виготовляють із бавовняної тканини. Шерстяні волокна скорочуються від високої температури — тож прати шерстяні речі треба у негарячій воді.

Природні матеріали, потрапляючи у "рідну їм" землю, з часом розпадаються на дрібні часточки і стають її частиною. А синтетичні — наприклад пластмаси — розкладаються тільки хімічним способом! Тож зрозуміло, чому використані поліетиленові пакети, пластмасовий посуд та інші штучні речі розумні люди викидають не на землю, а в баки для сміття.

ЗАЛІЗО

У природі воно скрізь: і в жовтому піску, і в червоній глині, і в коричневому камені кремені, навіть у яблуці та воді є залізо. Щоправда, незрівнянно більше його у залізній руді — кам'яній породі, що під землею. (Щоб добути руду, будують шахти). Як же відокремити від руди залізо? Це робить вогонь у величезних печах. Згорають у ньому всі домішки залізної руди. А розплавлений чавун, що містить "звільнене" залізо, стікає на дно печі, а потім виллється і застигне у готових формах: труби, колеса потяга чи великого панцира, що тримає тунелі метро...

виробництво чавуну

фото РНЦ

Із чавуну варять сталь: іще раз плавлять чавун у печах, додаючи ще й інші речовини. Утворена сталь більш пластична: вона може бути й тонкою пружинкою, і лезом ножа, і цвяхом, і товстою плитою для кузова автомобіля, і тонкою жерстю — на кришки для консервів.

виробництво сталі

фото РНЦ

Залізо — дуже міцний матеріал. Але коли він стикається із водою, перетворюється на іржу і стає крихким. А з часом воно розпадається навіть від дотику. Тому й кажуть: "З'їдає, як іржа залізо".

ПОМІРКУЙ САМ: яким способом захищають залізо від води?

Усі ті речі, які ти зазвичай називаєш залізними, насправді зроблені не з чистого заліза. Всі вони — МЕТАЛЕВІ суміші, тобто сплави заліза з іншими елементами.

Зазвичай залізо важче за воду: навіть тонка шпилька тоне у воді. Але є метал, який удвоє легший за воду. Це срібно-білий метал літій, що є майже в кожному камені, хоча і в дуже маленьких кількостях.

Зазвичай залізо — метал твердий. Але є і рідкий метал — це ртуть, та, що в термометрі. Цей рідкий метал дуже отруйний — тому так важливо стежити, щоб термометр не розбився.

ГУМА — це штучний матеріал — його винайшли хіміки, сполучаючи природні елементи: каучук, свинець і сірку. Шини машин, підошви до взуття, пробки, іграшки — все це із гуми.

У природі свинець — це метал, сірка — камінь-мінерал, а каучук — сік дерева гевеї, що росте аж у лісах Америки (мовою місцевих мешканців індіанців "кау" означає "дерево", а "учу" — "плакати"). Із загуслих "сліз" дерева аборигени робили взуття, м'ячі, посуд, який не б'ється. Про це дізналися учасники другої мандрівки Христофора Колумба до Америки (більше 500 років тому). Однак минуло ще 300 років, перш ніж стали використовувати каучук у Європі. А коли винайшли штучний каучук, що також був пружним та не пропускав вологу, він став дуже популярним.

ПОМІРКУЙ САМ, де ще трапляється гума. А властивості гуми **ПЕРЕВІР САМ** на звичайній повітряній кульці

Шкільна гумка теж зроблена із неприродного каучуку, до якого входить скляна пудра. Її крихітні скалочки здирають верхній шар паперу разом із помарками.

ПОМІРКУЙ САМ і назви матеріали, з яких зроблений цей чоловічок.

Вигадай та намалюй власного робота. Опиши, з яких матеріалів він створений. Найцікавішу роботу з точним правильним описом буде опубліковано. Успіхів тобі у творчості!

Будьте самі собою і бережіть те, що властиве тільки вам.

Nestlé
Nesquik

КОНКУРС!

Запроси Квікі у гості!

Від шоколадно-молочного коктейлю Nesquik всі конкурсанти отримають у подарунок чашки з зображенням Квікі,

п'ятеро фіналістів — годинники.

АВТОРА НАЙЦІКАВІШОЇ ІСТОРІЇ ЧИ МАЛЮНКА ПРО ДЕНЬ, ПРОВЕДЕНИЙ З КВІКІ, ЧЕКАЄ СЮРПРИЗ:

КРОЛИК КВІКІ ПРИЇДЕ В ГОСТІ!

УВАГА!

Конкурс триває до 20 грудня 2006 року.

Напиши про свій день з Квікі, намалюй чи зроби аплікацію та надішли на адресу:

конкурс від Квікі

вул. Суворова, 4, 3-й поверх, м. Київ, 01010

Справа в шапці

Відда-а-а-ай!
Дивіться: кабан у пастці!
Добре, що ви його зловили! Я вже змучився бігати!
Все, що зловили — наше! Іди, козаче, своєю дорогою.
Та ви що! Це ж гетьманський кабан — усі гетьманські кабани носять шапки! От розгнівається гетьман, коли не дорахується одного кабана! Як спорядить на пошуки військо...
Слухай, та ми ж не знали... Забирай усе! Тільки гетьману не кажи!
Ти де був?
Та кабана шапкою ловив!
Загнивусе, а як він у шапці помістився?

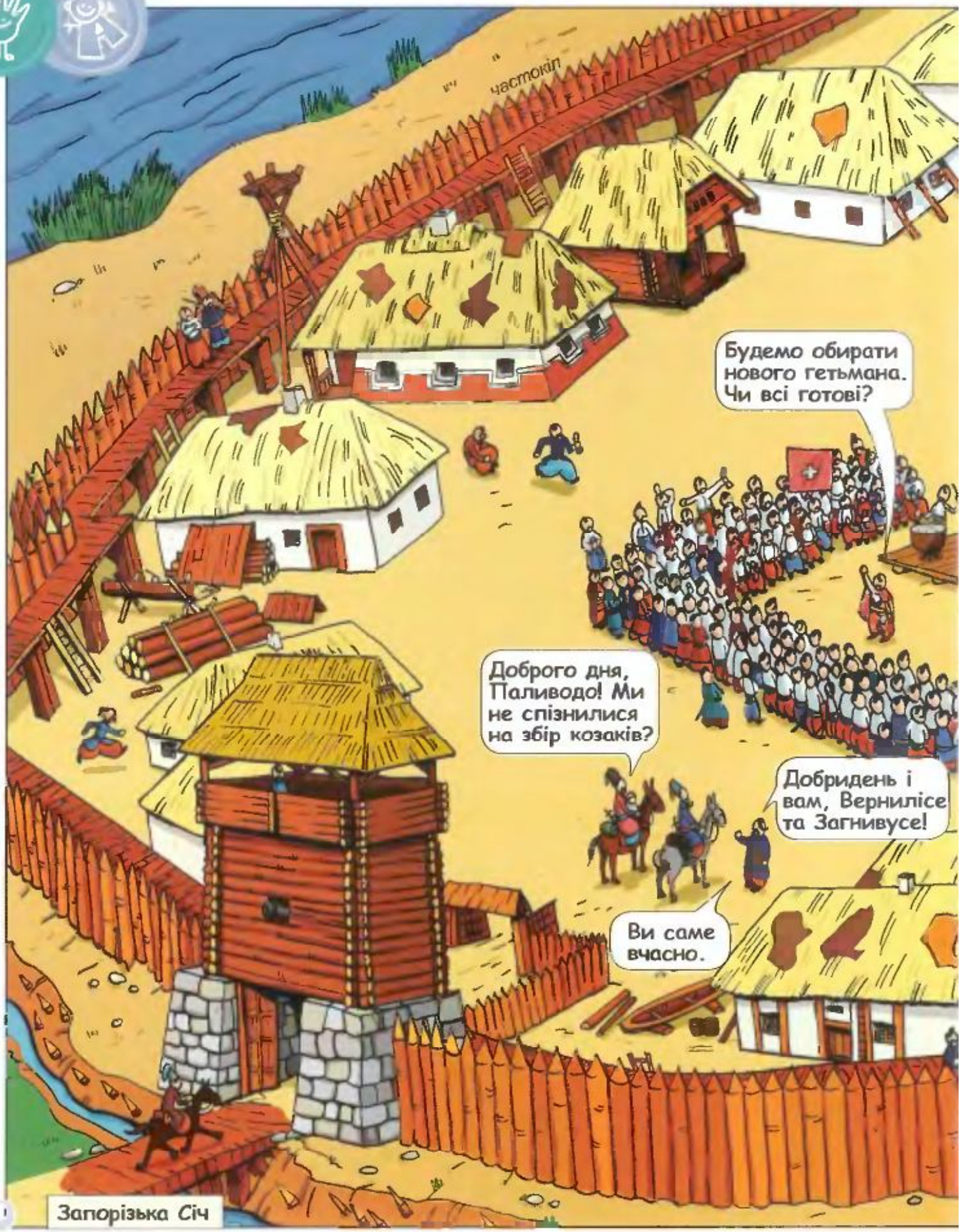

Запорізька Січ

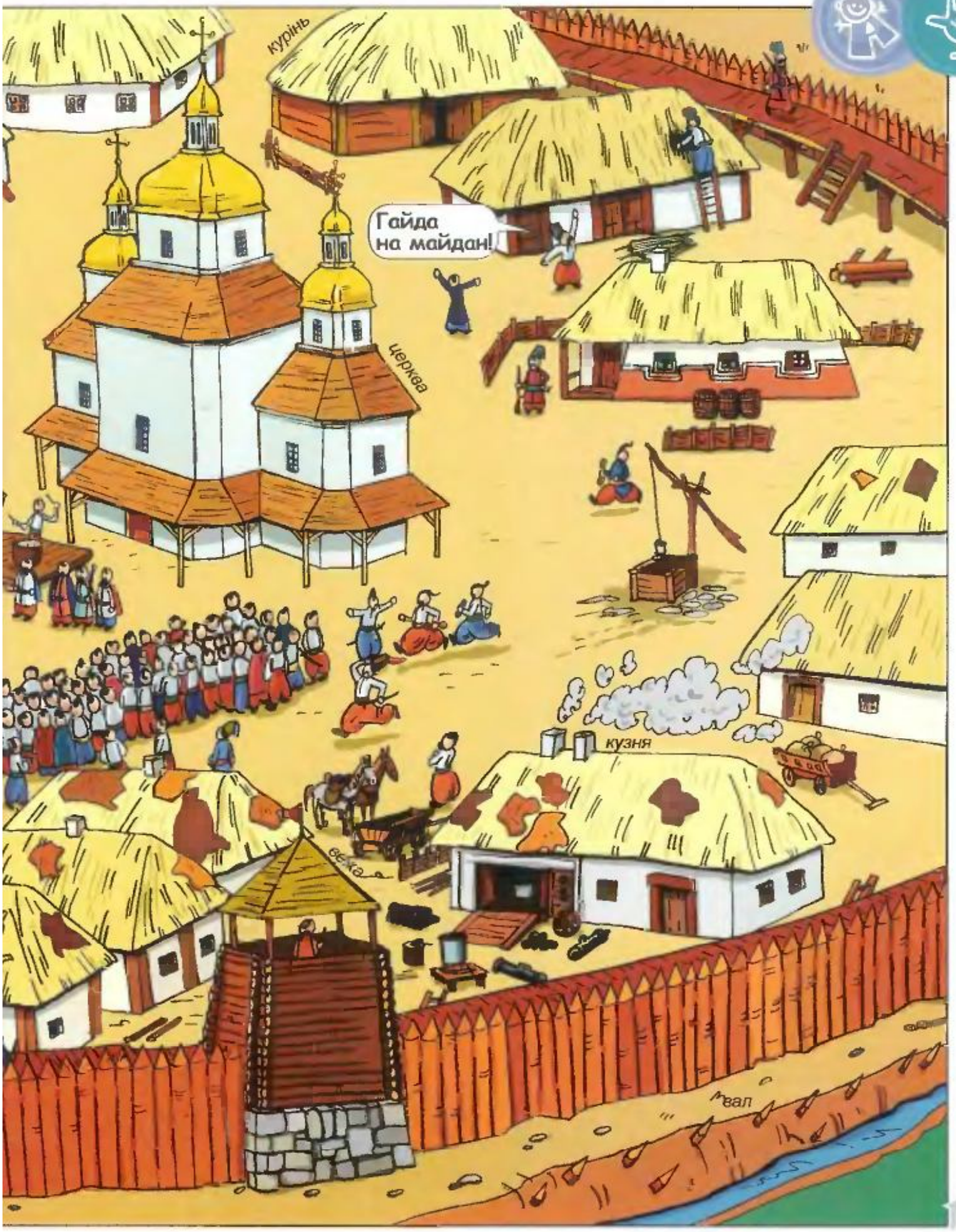
курінь
Гайда на майдан!
церква
кузня
вежа
вал

Якщо всі зібралися — починаймо!

Обирати гетьмана будемо шапками. За котрого здійметься більше шапок — той і стане гетьманом війська запорізького.

Тату, а коли і я обиратиму гетьмана?

Коли станеш козаком, хлопче!
Здається, я зловив не свою шапку...

ЙодБаланс® МРІЇ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ

ЕЙНШТЕЙН мріяв знайти відповіді на всі свої дивацькі запитання.

Чи можна обігнати світло?
Чому Місяць не падає на Землю?

Коли муха сидить на авто, що їде, чи вважається, що вона рухається?

Відповіді довелося шукати самому. Де? У книжках науковців та власних міркуваннях. Він зіставляв те, про що дізнавався, із тим, що спостерігав. Сам робив висновки. І вони ставали відкриттями! Вчений зумів розгадати закони всесвіту, які почали допомагати людям. Тепер вже засипали питаннями Ейнштейна. Та він давав дивацькі відповіді.

— Тату, а чому ти такий знаменитий?
— Розумієш, синку, коли сліпий жук повзе по поверхні кулі, він не помічає, що пройдений ним шлях вигнутий, мені ж пощастило побачити це...

Я мрію стати великим ученим!

Дорослим на замітку:

Допоможіть дитині наблизитись до мрії! Легко засвоїти нові знання та підвищити рівень IQ допоможе препарат **ЙодБаланс®**. Він забезпечить в організмі вашої дитини нормальний баланс йоду, що входить до складу гормонів щитоподібної залози, які регулюють ріст та розвиток вашої дитини, її розумову діяльність, покращують пам'ять та зміцнюють імунітет.

ЙодБаланс® — ефективна профілактика дефіциту йоду у вашої дитини.

ЙодБаланс® 100 — і ваша дитина зможе більше!

Зберігати в місцях, не доступних для дітей. Перед застосуванням ознайомтеся з інструкцією і проконсультуйтеся з лікарем. Реєстраційне свідоцтво МОЗ України: №П.06.03/06816 від 06.12.2005 Виробник Мерк КГаА, Німеччина, для Нікомед Фарма АГ, Норвегія.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Пологі рівнинні землі тут зустрічає тепле Азовське море і розрізає бурхливий Дніпро. На дві великі течії — новий та старий Дніпро — розділяє його запорізький острів Хортиця. Деяким скелям, що визирають поблизу острова із Дніпрових вод, більше двох мільярдів років! А кам'яні громади, що здіймаються серед степів, тут називають могилами. Кам'яні могили — мініатюрна гірська країна, яка береже пам'ять про цю землю тисячі років тому.

МІСТО ЗАПОРІЖЖЯ

"Знаходжуся за річковими порогами", — промовисто каже назва міста. Хоча цих самих порогів на Дніпрі вже немає — їх затопило велике водосховище, аби кораблі могли плавати без перешкод. Натомість збудували рукотворну перешкоду — залізобетонну греблю 60 метрів заввишки, що тягнеться упоперек ріки більш ніж на 7 кілометрів. Це — гідроелектростанція (ГЕС), яка виробляє електричний струм не тільки для міста та області, але й населених пунктів кількох найближчих областей. Із будівництвом Дніпрогесу розрослося місто, шумить воно магістралями і тепер.

Мелітополь

ЗАПОРІЖЖЯ

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

У VII-VIII століттях на цих землях мешкало слов'янське плем'я сіверян. Їм подобалися долини тутешніх річок: Псла, Сули, Ворскли. Пізніше тут з'явилися величні князівства, та їхні землі безупинно ділили: хто відвоює ласий шматочок землі — той і панує, адже Сумщина довгі часи була на кордоні поміж Московською державою і Литовським князівством. Тепер — це твоя Україна, земля твоїх славних предків.

МІСТО СУМИ

Три мисливські сумки з'явилися на гербі міста завдяки легенді: їх нібито знайшли там, звідки потім виросло місто. Але називається місто не через ті суми. І не через сум за колишніми домівками переселенців, які заснували тут нове поселення. Ймовірно, річки Сума і Сумка, що оточують місто, дали йому назву. А 1656 року в тутешньому дубовому лісі почали будувати й фортецю. З дубових колод звели стіни та вежі, під фортецею прокопали підземний хід до води. Коли ж у фортечному місті осів козацький полк — не по зубах вона стала кримським татарам. Про звитягу сумських козаків ще й сьогодні ходять легенди.

Тростянець

СУМИ

Глухів

© ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Державного року серія АА №720169 від 29.12.04

КУТОЧОК ПРИРОДИ

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

МОЛОЧНИЙ ЛИМАН

Береги цього лиману піщані та глинисті, а не "кисільні", як у казці. А вода молочна лише на вигляд, а на смак — солона-пресолона. Лиман, що нагадує озеро, з'єднується з Азовським морем невеличкою протокою. Нею й протікає солона морська вода. І в лимані збирається стільки солі, що він, буває, біліє, немов молоко. Та все ж головна принада лиману — на дні. Воно вкрите товстим шаром мулу, який лікує хвороби.

Акуратно виріж по контуру

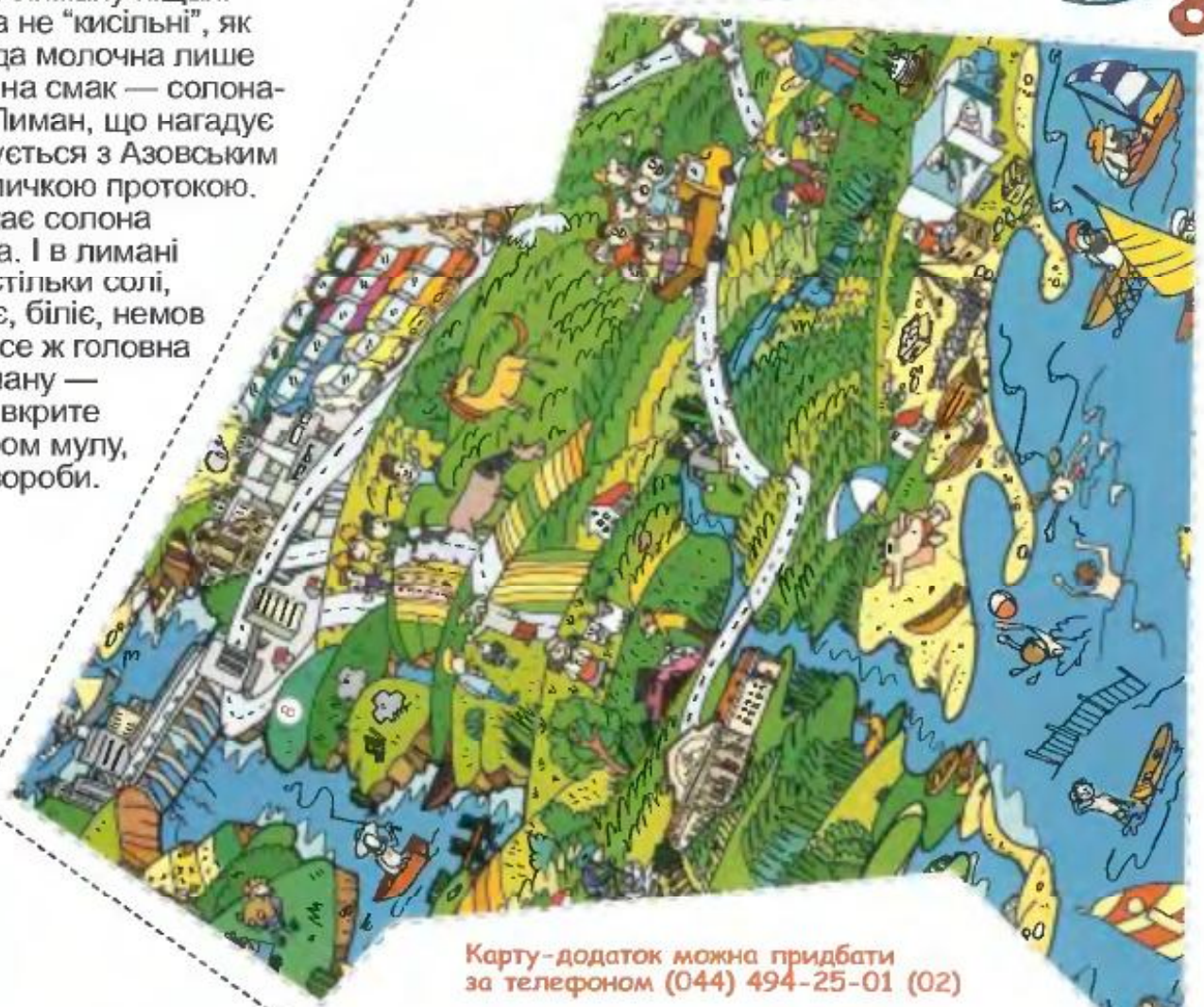

Карту-додаток можна придбати за телефоном (044) 494-25-01 (02)

Нагадуємо! Області необхідно доклеювати на карту України, яка була додатком до журналу №1 за 2006 р.

фото: УКРІНФОРМ

МІСТО БЕРДЯНСЬК

Маленьке містечко Берди довго мріяло вирости й стати великим. І одного разу... "Чому б не перетворити це містечко на морський порт, куди припливали б із далеких земель купці та мореплавці. Адже Берди так зручно вмостились якраз на березі Азовського моря!" — ось яка добра думка зародилася в головах давніх господарів міста. А слідом за думкою на піщаній косі, що далеко заходить у море, збудували пристань. Припливали сюди вже не човники, а кораблі. І місто швидко росло: новими мешканцями, будинками і вулицями. Ось воно виросло у велике місто Бердянськ. Упізнають Бердянськ не тільки по прибережних вогнях, а й по чудернацьких пам'ятниках. Ну де ж іще можна побачити пам'ятник рибці-бичку, що здавна мешкає у тутешніх водах!

ОСТРІВ ХОРТИЦЯ

Ще давні русичі, які поклонялися сонячному богу Хорсу, мешкали на цьому острові серед Дніпра. Та уславили його на віки запорізькі козаки. Тут вони збудували Запорізьку Січ — свою невеличку державу мужніх воїнів. Присилали сюди гінців королі з різних земель, аби вмовити воювати козаків на їхньому боці. (Бо якщо вже козак-запорожець узявся за шаблю — тікай, вороже, одразу). Та насамперед боронили запорожці рідну землю. І вона їм віддячила: балки та скелі бережуть пам'ять у назвах. Скеля Козацька Миска має посередині заглиблення. "У ній козаки галушки варили і годували один одного метровими ложками", — фантазує народ. А балка Чавунова (тут зупинявся запорожець-рибалка Чавун) має іще одну назву — Січові Ворота. Кажуть, що саме звідси починалась дорога на Січ.

Про деякі цікавинки острова донині дійшли тільки згадки: століттями росли тут дуби-велети, під гілками деяких, кажуть, міг би сховатися табун коней. Було знищено і саму Запорізьку Січ. Та вже нинішні козаки хочуть її відродити. Відбудувати і кінний театр, і козацькі курені, і гарматню, і церкву — все, як за часів запорожців. А якщо вже козак вирішив — так тому й бути!

МІСТО ГЛУХІВ — *батьківщина всесвітньо відомих композиторів минулого.*

ДМИТРО БОРТНЯНСЬКИЙ

Сріблястий голос злетів аж під церковну стелю і високо забринів. Невже то спів дідуся у білій перуці? Він стоїть перед учнем, який теж заворожено прислухається. "Ось так спробуй, душечко. Ну ж бо, повтори за мною! — каже лагідно вчитель. — А тепер вступає хор". Дідусь, немов чарівник, змахує руками — і чисті дитячі голоси вмить підхоплюють мелодію. Чується в ній то дрімотний шепіт, то зітхання, то здається, "ніби хор ангелів залишив землю і поступово зникає у далекій височині" — ось що відчув у тому співі один французький композитор. А українцям ті мелодії нагадують рідну землю, що шумить гаями і дзвенить потічками. Ці хорові концерти можна почути й тепер, хоча минуло з тих пір більше ніж 180 років. Адже дідусь-чарівник — композитор і співак Дмитро Бортнянський — записав свої твори нотами. І тепер їх виконують хористи так само старанно, як і колись.

Острів Хортиця відкрив археологам таємниці свого далекого минулого: тут знайшли давню обсерваторію. Камені, викладені один за одним у формі яйця, слугували прадавнім астрономам небесним календарем. За ним визначали дні рівнодення і навіть прогнозували природні катастрофи.

ЗАТ "Український мобільний зв'язок", ліцензія Державного комітету зв'язку серія АА №720189 від 28.12.04

Нагадуємо! Області необхідно доклеювати на карту України, яка була додатком до журналу №1 за 2006 р.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Акуратно виріж по контуру

СЕЛО КУЛІШІВКА

Пам'ятник скелетові? Бр-р!.. Та не лякайся: це ж бо історична знахідка! Скелет мамонта тут знайшли ще 167 років тому, у тодішніх володіннях графа Головкінського. Граф теж був присутній при розкопках. І як людина добре освічена, відразу ж передав знахідку до кабінету зоології* Харківського університету. Хоча такі знахідки ще траплялися на Сумщині — жодній із них (а, можливо, жодній у світі) не випало честі увічнитися у пам'ятнику.

* Зоологія — наука про тварин.

МІСТО РОМНИ

Багато побачило місто на своєму довгому віку. І кожна епоха залишала по собі згадку. XI століття — про місто вперше пише у своїй книзі великий київський князь Володимир Мономах. XVIII століття — будується прекрасна Вознесенська церква, що стоїть і донині. А от найкумедніший пам'ятник з'явився на початку XXI століття. Це пам'ятник... свині. Дякують їй горожани за те, що допомогла їхнім пращурам вижити під час набігів татар (ті, за релігійним звичаєм, не вживали свинину). Та найстарший серед пам'ятників — гранітний валун, що зберігається у місцевому музеї. Йому більше 150 тисяч років! А приніс його в ці краї давній льодовик аж зі Скандинавського півострова.

МІСТО ТРОСТЯНЕЦЬ

Трублять труби, гримлять барабани, і глядачі напружено дивляться на арену. За мить акробат злітає у небо і робить подвійне сальто. Раз — і він уже знову на землі. А тепер уже мчить на коні й жонглює запаленими головешками. Ти аплодуєш. Ти у захваті! Так само, як від кріпацького балету князя Голіцина. (Ти ж, читачу, уявно потрапив на циркову прем'єру у Круглому дворі приблизно 180 років тому).

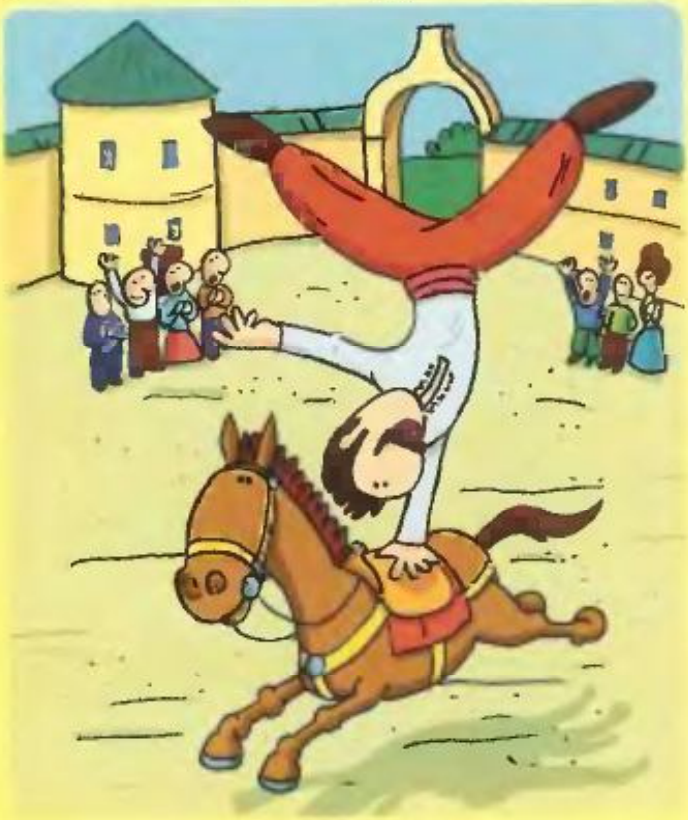

Двір насправді овальний, оточений товстим муром із чотирма баштами по боках. Чим тобі не циркова фортеця? А обороняє вона мистецтво, яке всередині просто неба збирає глядачів. Стихають оплески, глядацькі місця порожніють — і на арену виходить місяць. А у вузьких віконцях фортечних веж загораються вогники — то актори прийшли додому і, певно, обговорюють сьогоднішню виставу. Може, і князь Голіцин, що живе у маєтку поблизу, бачить її уві сні. Вистави тут і справді чудові! Про це глядачі переповіли своїм правнукам, а ті — своїм. Тепер ти їх можеш тільки уявити, а от Круглий двір із баштами і кімнатами для артистів — навіть побачити, коли завітаєш до Тростянця.

КУТОЧОК ПРИРОДИ

ШЕЛЕХІВСЬКЕ ОЗЕРО

Куди ж та стежина веде, що від Замкової гори? От халепа! Доводиться дертися то круто вгору, то йти, озираючись, у напівтемряві царства давніх дубів. Ще трохи вперед — і стежка губиться в кропиві. А перед тобою, он за тими лозами, зеленіє... вода! Вона в Шелехівському озері й справді має колір молодої трави. Але це до вподоби її мешканцям: окуням, линкам і щукам. Їх не лякає навіть те, що вода у озері холоднюча — як згадка про давній льодовик. Це він зсунув гори так, що в ущелині загородився прохід і утворилася велика кам'яна чаша, куди стікають сотні гірських потічків. Та найбільш повноправні господарі

КОМАР

Дз-зу-м-м, дз-зу-м-м-м! — чуєш десь поряд і вже знаєш: комар. Зараз укусить! А от і ні! У звичайних комарів так заведено: кусає не комар, а комариха. (Хоча від того свербить не менше). У самців-комарів "некусючий" характер: вони п'ють соки рослин та нектар із квітів, як і їхні далекі предки 200 мільйонів років тому. А от комарі-самички з тих пір змінили звички: привчилися добувати поживну кров на небезпечному полюванні. Навіщо? Щоб давній комариний рід не перевівся! Бо ж тільки за рік, буває, змінюється 12 поколінь комарів.

Розмалюй малюнок та полічи всіх комарів.

КОМАРИНИЙ ПЛОТИК НА ВОДУ!

Зробила його самичка комара не з трави чи прутиків — такі тягарі їй не до снаги. Ні, крихітний плотик — із десятків комариних яєчок, що ніби склеєні одне з одним. Триматися на плаву їм тепер доведеться самим, без материнської турботи.

"ДЕФІС", ЩО ВИГИНАЄТЬСЯ І "КОМА", ЩО СТРИБАЄ

Личинки вилуплюються з яєць з-під низу "плотика", тож одразу опиняються у воді. Плавати вони вже вміють. І не біда, що ніжок немає і нічим гребти. Личинка, що схожа на живий дефіс, швидко-швидко вигинає черевце — і пливе! А коли підійдеш до бочки з водою чи калюжки, де мешкають комарині личинки, вони відчують: небезпека, рятуйся! І зграйкою попливуть на дно. "Гра у хованки" триває недовго. Через деякий час вони знову спливають, щоб вдихнути повітря. Дихають, наче справжні нирці — через дихальну трубочку, але у личинки вона виросла на кінці черевця. Дуже зручно!

На апетит комарина личинка не скаржиться, хоча її страви — це найдрібніші водорості та мікроорганізми. Підганяє вона їх до рота спеціальними щетинками і їсть, їсть, їсть... Зрозуміло, чому так швидко росте! За 5-6 днів доводиться тричі линяти — скине стару затісну шкіру, а під нею нова, на розмір більша. Після четвертої линьки личинка вже "велика": із двох міліметрів доросла аж до восьми! І нарешті стала лялечкою! Вважай, красунею, на велику кому схожою.

Ліниві лялечки метеликів їй, напевно, позаздрили б: он як прудко стрибає-перекидається у воді! Не знають вони, що такі акробатичні трюки кома-лялечка робить завдяки крихітному плавцеві на черевці. Час від часу вона, як і личинка, спливає на поверхню, щоб подихати. А от їсти вже зась — у лялечки немає рота. Добре, що голодування недовге — всього 3-4 дні.

НАРОДИВСЯ У ВОДІ, А ПЛАВАТИ НЕ ВМІЄ!

Саме ця прикра обставина іноді коштує комару життя. Тільки уяви: ось на поверхню води спливає лялечка — шкурка на її спинці тріскається, і крізь цю щілинку з великими труднощами вилізає дорослий комар. Ще б пак! Не так просто протиснути з тісної шкірки шість довгих ніжок, голівку з вусиками і хоботком, тулуб із зморщеними крильцями і черевце. Але це вже зовсім інша істота. Всі здібності лялечки-водолаза вона втратила. Зовсім поряд небезпечна вода. Тож комар щосили накачує повітря у трубчасті жилки на крилах, і вони поступово розрівнюються.

Фото: Сергій Прядкович

Крила до польоту готові? Е ні, не так швидко! На це комару потрібно не менше години. І увесь цей час його відділяє від безодні тільки благенький човник із власної "пялькової" шкірки. А досить дмухнути вітру чи плюснути рибі хвостом, як здійметься велетенська, за комариними мірками, хвиля. І немає вже ні човника, ні комара...
Але попри всі негаразди багатьом комарам таки вдається вижити. Та люди, звісно, цьому не вельми раді. Зате які раді риби та жаби! Для них комарі та їхні личинки — найсмачніша пожива. Не вижити їм без цієї "крилатої страви"!

З ТОЧКИ ЗОРУ КОМАРА

СВІТЛО ВВІМКНУЛИ, "НА ВОГНИК" ЗАПРОСИЛИ, А ТЕПЕР ВИГАНЯЮТЬ! ОТАКА ВОНА, ЛЮДСЬКА ГОСТИННІСТЬ!

Світло, запахи парфумів і тепло від тіла комарі відчувають за три кілометри. Для них це сигнал летіти на поживу.

Фото: Сергій Прядкович

ЛЮДИ ТАКІ АГРЕСИВНІ, НЕ ВСТИГНЕШ ДЗИКНУТИ — ЯК ВОНИ ВЖЕ В АТАКУ. КРАПЕЛЬКИ КРОВІ ЇМ ШКОДА!

Укус комара хоч і маленький, проте неприємний. Адже перш ніж всмоктати кров, комар випускає трішки своєї слини, а для організму людини вона як отрута. Тому на місці укусу з'являється пухлина. На своєму гострому хоботку комар може переносити і хвороботворних мікробів. Звичайно ж, шкодить комарина самичка не зумисне: кров їй потрібна, щоб вижити і, головне, — народити потомство.

Від комариних укусів захищаються за допомогою спеціальних засобів, що продаються в аптеках, або листям пижма чи м'яти — їхній запах відлякує комах.

ХЕЛОВІН

31 жовтня

А-а-а-а! Страховисько! — лементуєш, побачивши трикутні очі, що світяться в темряві на круглій гарбузовій голові. Тс-с! Спокійно: ти — в Америці на святі Хеловін. А лякатися таких страхополохів мають якраз не люди, а злі духи. Кажуть, ніби вони на це свято приходять у світ живих і каверзують тут кожен на свій лад. Хочеш їх утихомирити, а заразом і побороти власний страх?

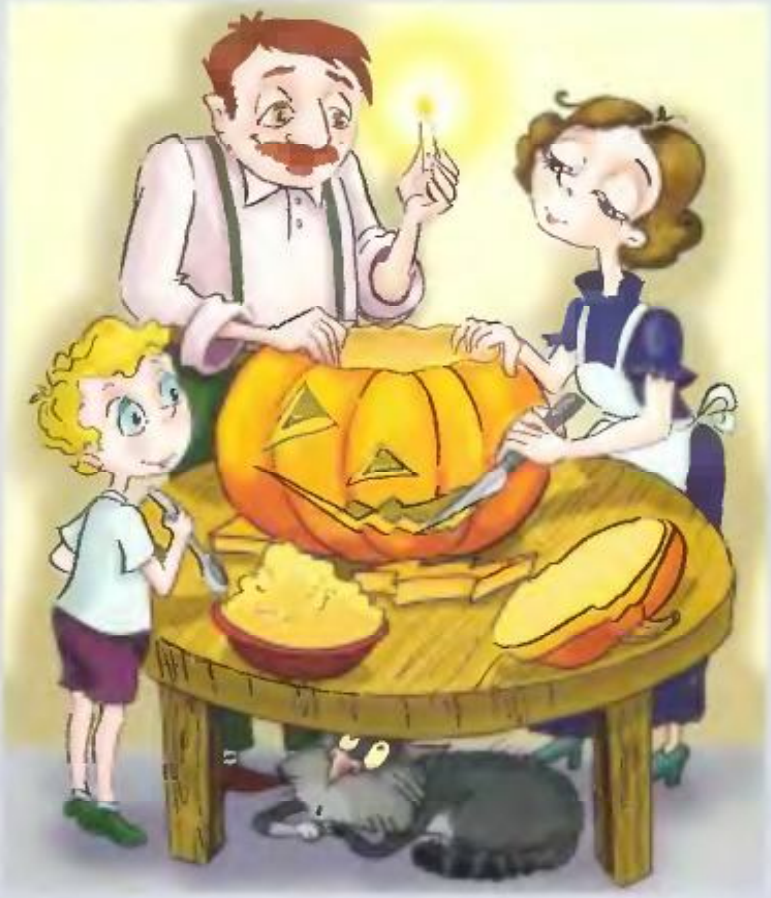

Спосіб номер один. Запасайся фантазією і готуйся до маскараду! Хто в ньому найстрашніший, той і наймодніший. У хід підуть старі подерті халати і простирадла, іржаві ланцюги та кошлаті мітли... Зачіска в стилі Баби-Яги або дикобраза та розмальоване обличчя (жаль обличчя — розмалюй маску, яку ти одягаєш). Образ готовий! Тільки дивися, не зомлій від свого віддзеркалення. Тепер уже якщо й доведеться зустрітися ніс у ніс із потойбічною істотою, то ще невідомо, хто кого більше злякається. Імовірно, що "дух" не зверне на тебе увагу, навіть якщо наштовхнеться. Він просто сприйме тебе "за свого", а страхати своїх нецікаво.

Акторство — не твоя стихія? Тоді клич на поміч дорослих, закочуйте рукави і шукайте великого гарбуза. Зрізавши йому "верхівку", добре вичистіть середину, а на боці "проріжте обличчя": великі очі та рот із зубами із зубочисток йому пасуватимуть якнайліпше. Особливо коли їх підсвітити свічкою, що закріплюється всередині гарбуза. От тепер можна і на нічну прогулянку вирушати! З таким супутником навіть марсіани до тебе не підлетять.

Ще один спосіб перемогти і страх, і страховиськ — це з ними подружитися. Треба лише перед Хеловіном відвідати цукерню з великою сумкою для покупок. А як тільки стемніє, залиш духам (або тим, хто їх зображає) солодкі подарунки просто за порогом. Мовляв, ласуйте на здоров'я, допоки є нагода, і не гайте часу на безглузді витівки. Якщо ж "гості" постукають — відчиняй їм із гостинцями у руках. Будь певен: уцілієш і ти, і вікна твого будинку, бо ж навіть страховиська поважають щедрих.

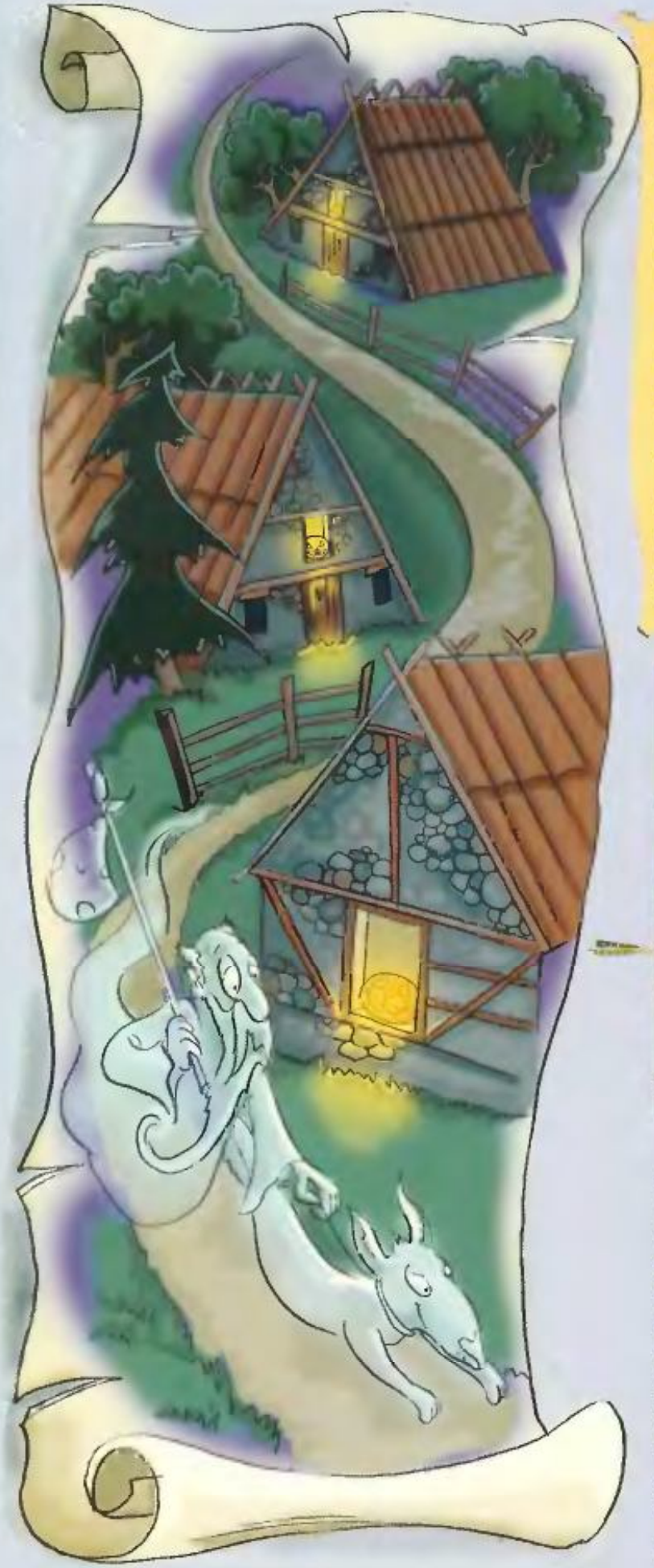

Американське свято Хеловін запозичене у давнього народу — кельтів. Рік у кельтів закінчувався тоді, коли урожай вже зібрано і починалися довгі осінні ночі. Відтоді "відчинялися ворота у зиму". 31 жовтня на кельтський Новий рік, за давніми віруваннями, зникала "завіса" поміж світами живих і померлих. Їхні душі цієї ночі відвідували своїх рідних. А щоб вони не заблукали в пітьмі, кожна родина ставила на підвіконня саморобні ліхтарики з овочів (прорізи в них робили для того, щоб усередину проникало повітря і свічка не затухала). Там, у потойбіччі, вірили кельти, є не тільки миролюбиві істоти. Міфічні духи-сіди здатні й на бандитські витівки. Саме їм призначалися на свято солодощі — нехай ласують та добрішають.

Сучасні перевдягнені сіди бешкетують в такому образі досхочу: знімають хвіртки з петель, перевішують вивіски на магазинах, а в будинках, де не дали солодких гостинців, обмазують ручки дверей сажею. Веселий розіграш? Але тут є й небезпека. Якщо під маскою чудиська сховалося чудисько-хуліганисько, то воно може натворити такого, що навіть сіду стало б соромно. Щоб припинити хуліганства, бойскаути закликають: "Хай живе здоровий Хеловін!". Бо ж опісля свята краще згадувати вдалі жарти, ніж рахувати розбиті шибки.

1. Знайди двох "відьом" з однаковими зачісками.

2. Порахуй усі ці предмети на малюнку. Яких найбільше?

3. Відшукай "гарбузову голову", в якій затухла свічка.

4. Куди веде слід?

Відповіді на питання у №9 за 2006 р.

1. 10 тюльпанів
2. 4, 4, 1, 2
3. 6
4. [illegible]
5. Індус та японець

Mr. Din's Halloween

ЗАВДАННЯ. Допоможи містеру Діну пройти по лабіринту так, щоб зібрати потрібне слово Helloween, не проходячи двічі одним і тим самим шляхом.

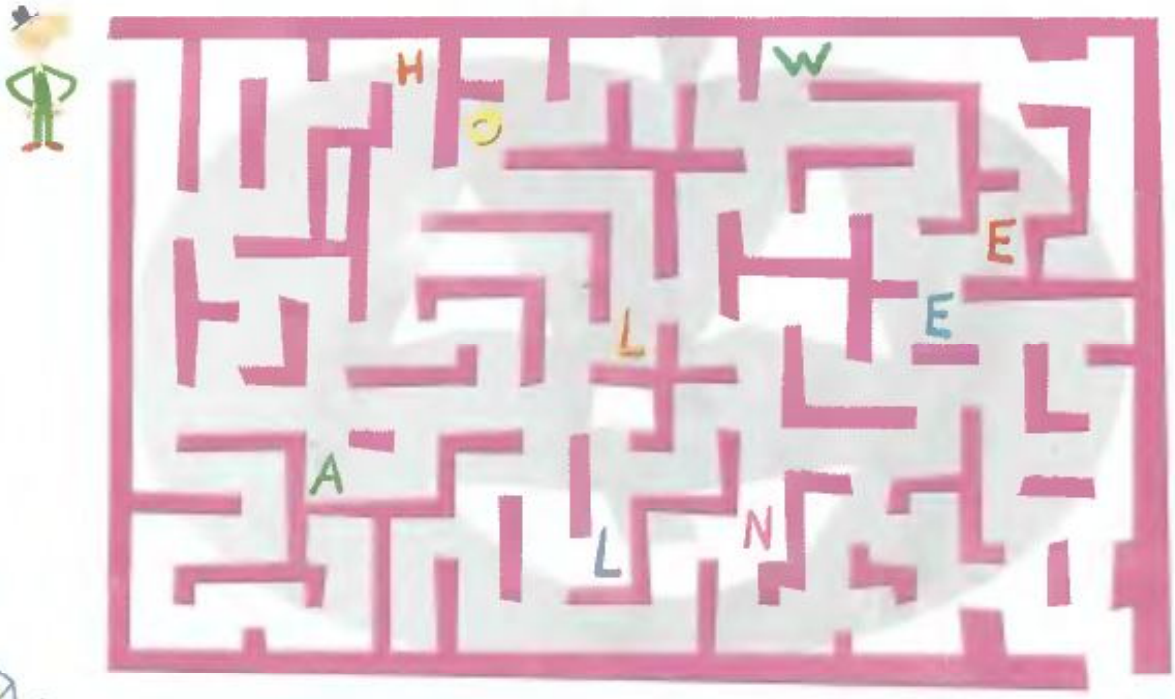

Намалюй чудовиськ, яких не зустрів містер Дін, і надішли їх професорові.

ПРИГОДИ ВРЯДИ-ГОДИ

СКРИП-СІЛЬВАНІЯ

Це Дракула! Він був за дверима!
Спокійно. Тримаюсь, як Гаррі.
А-а-а-а! А раптом це привид?!!
Професоре, прокиньтеся! Небезпека!
Так само скриплять сосни, коли їх згинає вітер.
Тріщало, кажете, і скрипіло? Що ж: саме так поводиться дерев'яна підлога. Дерево дуже гнучке — така вже його властивість. Коли ми ходимо, під нашою вагою дерево прогинається. А потім поступово вирівнюється. І, звичайно ж, скрипить при цьому.
Так просто?!

УВАГА

КОНКУРС НА ЗВАННЯ МОЛОДШОГО АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ КРЕЙДА

Хочеш стати переможцем і отримати диплом від самого професора Крейда? Тоді візьми участь у шести турах конкурсу! Запитання до кожного туру читай у номерах журналу №7-12, 2006 р. Відповіді на всі конкурсні запитання надішли не пізніше 15 січня 2007 року.

ТУР №4 – 2006

1. Поблизу якого села Рівненської області відбулася знаменита Берестецька битва?

2. Назви італійського письменника, який написав казку "Ці бідні привиди" (серед його казок є відомі "Джельсоміно в Країні брехунів", "Планета новорічних ялинок").

3. Вибери правильне продовження до визначення. Морква — це:

а) коренеплід (різновид кореня);
б) плідокорінь;
в) корінець петрушки.

НАГОРОДИ ПЕРЕМОЖЦЯМ

Перше місце (від 16 до 18 правильних відповідей) — диплом Академії Крейда, фірмова футболка та передплата журналу "Професор Крейд" на один рік*.

Друге місце (від 12 до 15 правильних відповідей) — диплом Академії Крейда, фірмова футболка.

* Під нагородами мається на увазі передплата на журнал "Професор Крейд" за 1 грн. та право придбати футболку за 1,20 грн.

Професор Крейд чекає саме на твого листа!

Надсилай відповіді на адресу:

Професору Крейду,
вул. Суворова, 4,
3-й поверх,
м. Київ, 01010

У Пошуках Скарбів-2007

Протягом 2007 року шукай скарби у кожному номері журналу

ПРОФЕСОР Крейд

Тримай курс на скарби!

Зроби річну передплату на журнал та отримай крейдоручку з компасом від професора Крейда

Передплатний індекс:
журналу — 91413
журналу з літературно-музичним додатком — 91412

Відділ редакційної передплати:
(044) 494-25-04

Знайди шлях через лабіринт до золота!

Обери героя для гри:

СЛИК, як і кожен кіт, боїться

МЕНЗУРКА боїться і не повинен потрапити їм на очі.

ШИЛА боїться гіпнотичного погляду

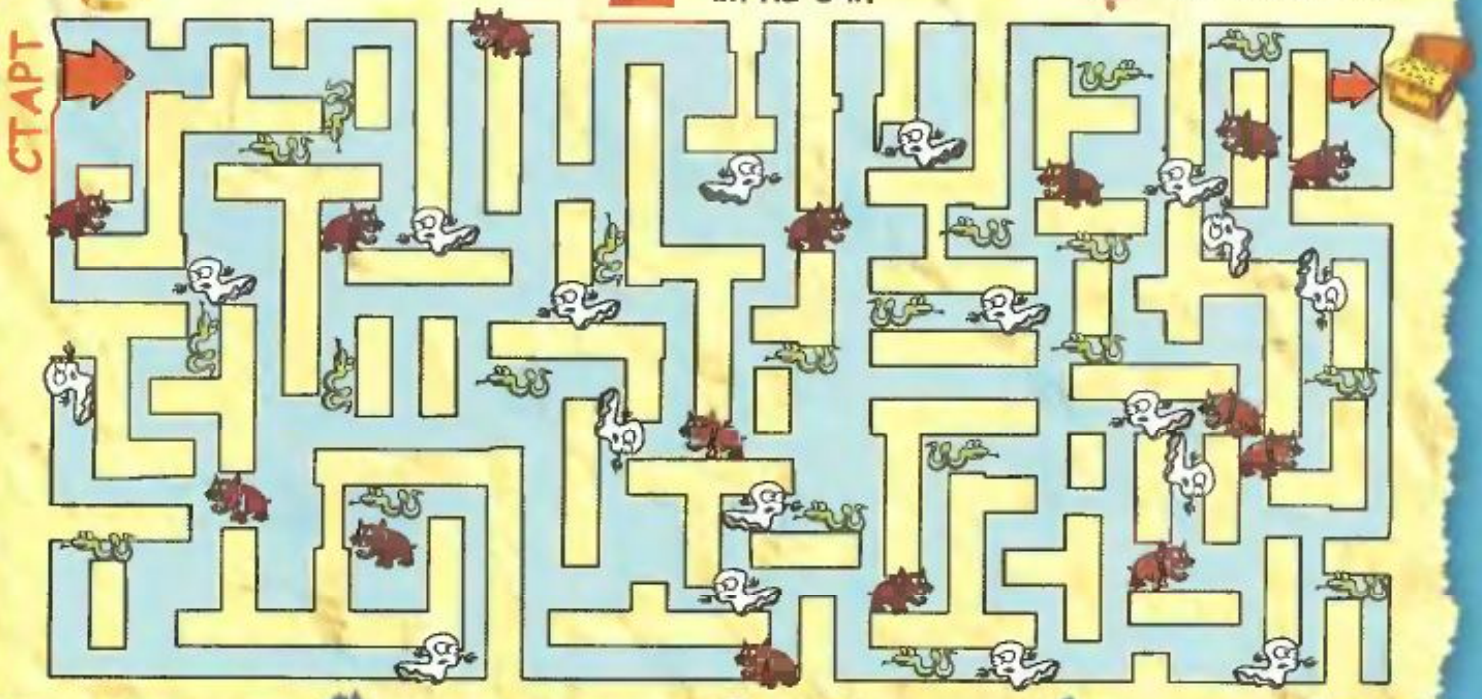

ЛАКАЛУТ

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ
ДРУГ ДЛЯ ЛАККІ

ОТРИМАЮТЬ У ПОДАРУНОК ВІД ЛАККІ

"НАБІР ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ЗУБІВ":

Анна Мозгова, м. Кагарлик, Київська обл.

Олена Куліш, м. Донецьк

Таня Попова, м. Ужгород

Наталя Солтан, с. Студинка, Калуський р-н, Івано-Франківська обл.

Марія Попова, м. Знам'янка, Кіровоградська обл.

ЗАОХОЧУВАЛЬНІ ПРИЗИ ЗА ТВОРЧІСТЬ — КНИЖКИ ВІД ЛАККІ ОТРИМАЮТЬ:

1. Сергій Литвин, м. Черкаси
2. Яна Комаринець, м. Запоріжжя
3. Юлія Ситник, м. Дніпропетровськ
4. Юрій Семенов, м. Бердичів
5. Аліна Ласій, м. Кременчук
6. Ірина Українська, м. Тернопіль
7. Надія Загурська, м. Львів
8. Маргарита, м. Харків
9. Олена Рубан, м. Запоріжжя

Велобум

НАЙЦІКАВІШІ МОДЕЛІ ВЕЛОСИПЕДІВ НАДІСЛАЛИ:

Дмитро Ковальчук, м. Дніпропетровськ

Ганна Гушина, м. Дніпропетровськ

Катерина Козіна, м. Київ

Івано-Франківськ

Я живу в м. Івано-Франківську. Саме у нашій області розташована найвища гора Українських Карпат — Говерла (2061 метр). А ще в м. Коломиї знаходиться єдиний у світі Музей писанки. Музей є власником однієї з найбільших в Україні й світі колекції писанок (4 тисячі штук). А сам музей збудовано у формі найбільшого у світі розмальованого яйця.

Женя Присяжнюк,
м. Івано-Франківськ

Продовжується конкурс "Найкращий краєзнавець року".

Читай нові цікавинки про рідний край

Монастирський острів

Чому саме так називають острів, що розташований на території Дніпропетровська? Ще до хрещення Русі тут було збудовано монастир. За легендою, саме в ньому переховувалася під час бурі княгиня Ольга, коли мандрувала до Царгорода. Монастир зруйнували монголо-татари в XIII столітті, й ніхто не знає, яким він був, а ось назва залишилася.

Дмитро Лисенко,
м. Дніпропетровськ

ЗАГРОЗА ДЛЯ МУРАШОК

дивіться у кінотеатрах України з 5 жовтня

Хто сказав, що мурахи — маленькі й беззахисні? Хлопчик Лукас, який розорював мурашники, саме так і думав, от і вскочив у халепу. Мурашиній сім'ї набридло боятися Лукаса-руйнівника, і вона вирішила вдатися до магії. Старійшина Зок зварив зілля — і за мить хлопець став менший за ніготь. Тепер кожна травинка для нього перетворилася на дерево, а калюжі — на справжні моря. Пригоди Лукаса серед комах починаються! Йому доведеться разом із новими друзями — мурахами Медсестрою Ховою, Заготівельницею Крілою та Скаутом Футаксом — тікати від ненаситних жаб та підступних бджіл, а згодом навіть рятувати колонію від винищувача комах Стена.

Якщо скласти вагу всіх мурашок, які живуть у цей момент на Землі, то вона перевищить загальну вагу всіх людей, що мешкають у цей момент на нашій планеті.

У середньому мурашка живе 45-60 днів. Це, звичайно, якщо вона не зустрінеться із Стеном Белсом, винищувачем комах, із "Загрози для мурашок".

ТОРГОВЕЛЬНА МАРКА

ГЕРКУЛЕС

дякує всім учасникам конкурсу

МОРОЗИВО МОЄЇ МРІЇ!

Кожен учасник отримує заохочувальний приз за свою яскраву фантазію.

ГОЛОВНІ ПЕРЕМОЖЦІ ОДЕРЖУЮТЬ ФОТОАПАРАТИ:

1. **Анастасія Сисенко**, м. Чернігів
2. **Ігор Возняк**, с. Артасів
3. **Катерина Гончаренко**, м. Донецьк
4. **Маргарита Гайдржи**, м. Київ
5. **Валентина Ляшенко**, м. Бориспіль

АВТОРИ ОРИГІНАЛЬНИХ МАЛЮНКІВ ОТРИМУЮТЬ БЕЙСБОЛКИ:

1. **Вероніка Мельник**, м. Київ
2. **Юлія Великород**, м. Суми
3. **Даря Кошева**, м. Київ
4. **Тарас Юнко**, м. Львів
5. **В. Кутько**, м. Донецьк
6. **Наталя Довбецька**, м. Львів
7. **Марія Федевич**, м. Трускаввць
8. **Роман Ільченко**, м. Біла Церква
9. **Катерина Глушкова**, м. Чернігів
10. **Варвара Саєнко**, м. Донецьк
11. **Наталя Колтинюк**, м. Одеса
12. **Наталя Волощук**, с. Летава
13. **Марина Охріменко**, м. Ржищів
14. **Лілія Милостная**, м. Костянтинівка
15. **Олександр Вазеос**, м. Донецьк
16. **Катерина Переймибіда**, м. Львів
17. **Олександра Хіленко**, м. Київ
18. **Дар'я Смирнова**, м. Дніпропетровськ
19. **Дар'я Дернова**, м. Київ
20. **Марта Телепська**, м. Львів

ФІНАЛІСТИ ОТРИМУЮТЬ ФУТБОЛКИ:

1. **Богдан Левочко**, м. Кременчук
2. **Елла Саворська**, м. Донецьк
3. **Сашко Клетченко**, м. Донецьк
4. **Катерина Козіна**, м. Київ
5. **Уляна Прус**, м. Львів
6. **Салім Карим**, м. Донецьк
7. **Марія Бородіна**, м. Херсон
8. **Аня Стельмах**, м. Бровари
9. **Аня Зевако**, м. Тернопіль
10. **Дмитро Кіфор**, м. Калуш,
11. **Ірина Українська**, м. Тернопіль
12. **Олена Рубан**, м. Запоріжжя
13. **Людмила Медюх**, м. Тернопіль
14. **Тетяна Седлецька**, м. Київ
15. **Ганна Феленко**, м. Запоріжжя
16. **Аня Шкурченко**, м. Керч
17. **Віта Шаповалова**, м. Донецьк
18. **Анастасія Шут**, м. Донецьк
19. **Аліна Ласий**, м. Кременчук
20. **Вікторія Франковська**, м. Старокостянтинів

М'ЯКІ ІГРАШКИ ОТРИМУЮТЬ:

1. **Олексій Калюта**, м. Запоріжжя
2. **Надія Загурська**, м. Львів
3. **Олексій Пельтек**, м. Київ
4. **Олена Куліш**, м. Донецьк
5. **Анастасія Свистан**, м. Хмельницький
6. **Дмитро Бесараб**, м. Хмельницький
7. **Тетяна Попова**, м. Ужгород
8. **Андрій Мідянко**, м. Донецьк
9. **Ганна Ярова**, Переяслав-Хмельницький р-н
10. **Данило Сичов**, м. Кривий Ріг
11. **Юлія Карпатенко**, м. Львів
12. **Марія Попова**, м. Знам'янка
13. **Максим Середа**, м. Кіровоград
14. **Олена Бартош**, м. Прилуки
15. **Юра Ватащук**, м. Хмельницький
16. **Юра Семенов**, м. Бердичів
17. **Марта Гера**, м. Львів
18. **Леся Юречко**, м. Одеса
19. **Роман Гнатів**, м. Любомль
20. **Микола Шинкарчук**, м. Володимир-Волинський

Щомісячний дитячий журнал "Професор Крейд" для дітей 6-10 років
жовтень 2006 №10 (22)

Тираж 60 000 примірників. Ціна договірна.
Передплатний індекс: [illegible]
Кольороподіл та друк: [illegible]
м. Київ, вул. Дмитрівська, 46-Б, тел. (044) 484-49-67/68
Свідоцтво про реєстрацію КВ №4656 від 22.12.2000 р.

Адреса редакції та видавця: вул. Суворова 4, 3-й поверх, м. Київ, 01010
professor@kraid.com.ua
Бренд-менеджер: Оксана Гальченко galchenko@companion.ua 494-25-01
Відділ продажу: 494-25-01 (02)
Відділ редакційної передплати: 494-25-04

Шеф-редактор: Олена Мальцева
Редактори: Руслана Скачко, Олена Петашко
Матеріали підготували: Руся Рось ("Академія Крейда"), Максим Копилов ("Що річ, про..." "Чапчуф"), Руслана Скачко ("Мандрик"), консультант Віктория Янко ("Секрети зеленої планети"), Ірина Коберник ("English with fun"), Лена Корсун ("Скарбничка знань"), Олеся Годловська ("Фінолька"), Максим Маєї ("Пригоди царя-годи")
Літературне редагування: Сергій Чемерис, Людмила Мигулько, Леонід Гнатов
Музичний редактор: Олег Петров

Головний художник: Максим Копилов
Художники: Ольга Кузнецова, Світлана Неврозова, Ірина Сосницька, Олександра Колядна
Фоторедактор: Максим Гаврилов
Комп'ютерна обробка: Максим Мєєв, Олег Брежко
Верстка: Андрій Цебренко

Рукописи не рецензуються та не повертаються. Передрук текстів та відтворення зображень журналу "Професор Крейд" — лише з дозволу редакції.
Ви маєте рівні права, позначені ●, публікуватися на правах реклами.

пиши на адресу:

професору Крейду, вул. Суворова, 4, 3-й поверх, м. Київ, 01010

ЖИТТЯ ЖОРСТОКЕ